

در فاصله ۴۸ ساعت تا انتخاب رئیس و هیات‌رئیس‌ه مجلس جدید رایزنی‌های فشرده برای تعیین تکلیف آینده بهارستان با شدت ادامه دارد

کلید مجلس دوازدهم دست کیست؟

زهرا طهرانی

خبرنگار گروه شد روز

مجلس دوازدهمی‌ها، روز دوشنبه ۷ خرداد رسماً فعالیت خود را در بهارستان را آغاز می‌کنند و قرار است روز سه شنبه نیز ترکیب هیات‌رئیس‌ه مجلس دوازدهم به‌انتخاب نمایندگان تعیین شود. اگرچه هنوز فعالیت بهارستانی‌ها به‌طور رسمی آغاز نشده اما با توجه به اینکه برخی از لیست‌های انتخاباتی بر مبنای نفی ریاست فعلی مجلس بسته شده بود، حالا سوال جدی که پیرامون مجلس دوازدهم مطرح است، این است که نمایندگان قرار است به ریاست مجلس چه فردی رای دهند. در حال حاضر رایزنی‌ها برای انتخاب ترکیب هیات‌رئیس‌ه مجلس از سوی برخی نمایندگان آغاز شده است.
قابلیات ازجمله افراد مطرح برای ریاست مجلس است که اگرچه خود به‌طور رسمی اعلام کاندیداتوری نکرده، اما با توجه به سابقه ریاست مجلس یازدهم ازجمله گزینه‌ها مطرح برای ریاست مجلس دوازدهم است. منوچهر متکی وزیر اسبق امور خارجه و دبیر شورای وحدت نیز

جزه گزینه‌های مطرحی است که به نظر می‌رسد رقیب اصلی قالیباف است و مجتبی ذوالنور نیز ازجمله افرادی است که برای ریاست مجلس دوازدهم کاندید شده است. اگرچه هنوز مشخص نیست گزینه‌ای به این کاندیداها اضافه خواهد شد یا برخی از کاندیداها در دقیقه ۹۰ انصراف خواهند داد یا خیر، به نظر می‌رسد رقابت اصلی برای ریاست مجلس میان کاندیدا‌هایی خواهد بود که تا الان اسامی‌شان از جانب برخی نمایندگان در رسانه‌ها منتشر شده است.

■ ■ ■

رقابت سه جانبه برای ریاست مجلس

محمدباقر قالیباف، مجتبی ذوالنور و منوچهر متکی سه گزینه اصلی هستند که تا الان برای ریاست مجلس دوازدهم به عنوان کاندیدا معرفی شده‌اند. پیش از این گزینه‌های دیگری ازجمله محمود نیوان نیز برای ریاست مجلس مطرح شده بودند که محمود نیوان رسماً اعلام کرد قصد کاندیداتوری برای ریاست مجلس را ندارد. علی نیکزاد نیز ازجمله افرادی بود که در میان گزینه‌های ریاست مجلس مطرح شده بود اما پس از آن خبر انصراف نیکزاد از ریاست مجلس و

علیرضا سلیمی: رئیس مجلس قطعاً از فراکسیون انقلاب اسلامی خواهد بود

علیرضا سلیمی، منتخب مردم در مجلس دوازدهم روز گذشته ترکیب احتمالی هیات‌رئیس‌ه مجلس دوازدهم را اعلام کرد. وی در گفت‌وگو با

«فرهیختگان» به این موضوع اشاره کرد این لیست بر مبنای آنچه برخی از دوستان گفتند، منتشر شده و افرادی در حال اضافه شدن به این کاندیداها هستند. سلیمی همچنین به گزینه‌های احتمالی مورد حمایت فراکسیون انقلاب اسلامی اشاره و تأکید کرد تصمیم‌گیری برای حمایت از کاندیداها بر مبنای رقابت برادرانه خواهد بود. در ادامه این گفت‌وگو را می‌خوانید.

حمید رسایی: هیات‌رئیس‌ه فراکسیون انقلاب نمی‌توانند عضو هیات‌رئیس‌ه باشند

حمید رسایی، منتخب مجلس دوازدهم ازجمله اعضای کمیته ۹ نفره فراکسیون انقلاب اسلامی است و از گزینه‌هایی است که برای نایب‌رئیس‌ی مجلس نام او مطرح است. رسایی به ترکیب فراکسیون انقلاب اسلامی و شرایط عضویت در این فراکسیون اشاره و تأکید کرد که اعضای حاضر در فراکسیون انقلاب اسلامی نمی‌توانند عضو هیات‌رئیس‌ه مجلس باشند. در ادامه این گفت‌وگو را می‌خوانید.

ترکیب فراکسیون‌های مجلس دوازدهم تا الان به چه شکل است؟

تا الان و براساس اطلاعاتی که من دارم، یک فراکسیون متشکل از اصلاح‌طلبان و جریان اعتدال و مستقلین تشکیل شده است. تعدادشان را باید خودشان اعلام کنند اما ۱۵ نفر از اسامی آنها به عنوان شورای مرکزی منتشر شده. جلسات‌شان متفاوت است که خودشان می‌گویند حدود ۶۰ نفر هستند. من از جزئیات‌شان اطلاعی ندارم. یک فراکسیون دیگر، فراکسیون انقلاب اسلامی است که فراکسیون اکثریت مجلس می‌شود. هیات اولیه‌اولی که مرکب از نمایندگانی است که در مجلس یازدهم هم حضور داشتند. برخی هم که فقط در مجلس دوازدهم وارد مجلس شدند. یک هیات ۵۰ تا ۶۰نفره دور هم جمع شده‌اند و یک کمیته ۹نفره انتخاب کرده‌اند که این کمیته ۹نفره اجرایی شد. وظیفه این کمیته اجرایی تدوین اساسنامه و آیین‌نامه فراکسیون بود که اسامی‌شان اعلام شد. این ۹ نفر در جلسات مختلف درباره این اساسنامه با هم بحث کردند و به یک جمع‌بندی رسیدند که این جمع‌بندی به عنوان متن امروز در جلسه فراکسیون انقلاب اسلامی عرضه می‌شود که اگر رای بیابود تبدیل به اساسنامه

کاندیداتوری او برای نایب‌رئیس‌ی مجلس قطعی شد. برخی گمانه‌زنی‌ها نیز از کاندیداتوری مسعود پزشکیان برای ریاست یا نایب‌رئیس‌ی مجلس دوازدهم منتشر شده بود، با این حال فراکسیون مستقلین و اصلاح‌طلبان مجلس هنوز به جمع‌بندی نهایی برای حمایت با اعلام کاندیدای مورد حمایت خود نرسیده و مشخص نیست مسعود پزشکیان از جانب این فراکسیون تقریباً ۱۰۰نفره برای ریاست مجلس کاندید خواهد شد یا خیر.

فراکسیون‌ها روی ریاست کدام کاندیدا اجماع می‌کنند؟

مجلس دوازدهمی‌ها اگرچه با لیست‌های رنگارنگ برای حضور در مجلس نقش آفرینی کردند و در میان رقابت درون اصولگرایین نمایندگان مورد حمایت از طیف‌های مختلف وارد مجلس شدند اما در حال حاضر در فراکسیون تقریباً ۲۰۰ نفره مجلس قرار است تصمیم‌گیری درباره ترکیب هیات‌رئیس‌ه و حمایت از کاندیداها صورت بگیرد. بر همین اساس نظر فراکسیون انقلاب اسلامی و رای نماینده‌های حاضر در این فراکسیون اکثریت، می‌تواند نقش موثری در انتخاب رئیس جدید مجلس داشته باشد. در سمت دیگر اما نمایندگان مستقل و

مجلس دوازدهمی‌ها اگرچه با لیست‌های رنگارنگ برای حضور در مجلس نقش آفرینی کردند و در میان رقابت درون اصولگرایین نمایندگان مورد حمایت از طیف‌های مختلف وارد مجلس شدند اما در حال حاضر در فراکسیون تقریباً ۲۰۰ نفره مجلس قرار است تصمیم‌گیری درباره ترکیب هیات‌رئیس‌ه و حمایت از کاندیداها صورت بگیرد. بر همین اساس نظر فراکسیون انقلاب اسلامی و رای نماینده‌های حاضر در این فراکسیون اکثریت، می‌تواند نقش موثری در انتخاب رئیس جدید مجلس داشته باشد. در سمت دیگر اما نمایندگان مستقل و

مجلس دوازدهمی‌ها اگرچه با لیست‌های رنگارنگ برای حضور در مجلس نقش آفرینی کردند و در میان رقابت درون اصولگرایین نمایندگان مورد حمایت از طیف‌های مختلف وارد مجلس شدند اما در حال حاضر در فراکسیون تقریباً ۲۰۰ نفره مجلس قرار است تصمیم‌گیری درباره ترکیب هیات‌رئیس‌ه و حمایت از کاندیداها صورت بگیرد. بر همین اساس نظر فراکسیون انقلاب اسلامی و رای نماینده‌های حاضر در این فراکسیون اکثریت، می‌تواند نقش موثری در انتخاب رئیس جدید مجلس داشته باشد. در سمت دیگر اما نمایندگان مستقل و

می‌شوند. ابوالقاسم جزاره هم خودشان گفته‌اند کاندید می‌شوند. به این لیست حتما اضافه هم می‌شود.

ترکیب فراکسیون‌های تشکیل شده مجلس دوازدهم به چه صورت است؟
درباره فراکسیون‌ها باید بگویم فراکسیون انقلاب اسلامی بیش از ۲۰۰ عضو دارد و در حال اضافه شدن هم است. یک فراکسیون دیگری هم وجود دارد که اسمش را گذاشته‌اند مستقلین که البته همان اصلاح‌طلبان و برخی مستقلین هستند

حاجی دل‌بگانی: آیین‌نامه مجلس در سال‌های اخیر به سمت رئیس محوری حرکت کرده

و همچنین بتوانیم آنچه مباحث اصلی مردم است را در اولویت قرار دهیم. درواقع بتوانیم مجلس را همان‌طور که حضرت امام فرمودند در رأس امور حفظ کنیم و به این سطح در برخی از مباحث برسانیم، براساس سیاست‌های قانونگذاری که توسط مقام معظم‌ رهبری ارائه شده است. خصوصاً بند آن، تکلیف دستگاه‌هایی که قرار است آیین‌نامه بگذرانند، حدودشان را تعیین کنیم. درخصوص هرچه بهتر برگزار شدن اقدامات مجلس از جمله موضوع نظارت‌ها، هم نظارت ستادی و هم سرکشی به حوزه‌های انتخابیه از برنامه‌هایی است که پیش‌بینی کردیم.

منظوران از اینکه به سمت نماینده‌محور بودن حرکت کنیم، چیست؟
آیین‌نامه در سال‌های اخیر به سمت رئیس محوری حرکت کرده است، ما باید تلاش کرده به سمت نماینده‌محور بودن حرکت کنیم که نماینده‌ها به جایگاه اصلی خود برگردند.

سرنوشت برخی از لوایح و طرح‌های نصفه‌کاره مجلس در مجلس دوازدهم چه خواهد شد؟

لوايح و طرح‌هایی در صحن مجلس رسیدگی و به شورای نگهبان ارسال شده که اگر ایراداتی گرفته شده باشد، ایرادات در مجلس بعدی پیگیری و رفع می‌شود و به شورای نگهبان و مجمع تشخیص ارسال می‌شود. طرح‌هایی که در صحن مجلس به اجماع نرسیده و مطرح نشده، آنها کنار گذاشته می‌شود، مگر اینکه نمایندگان مجدد آنها را بازگذاری و پرايش امضا جمع کنند.

حاجی دل‌بگانی ازجمله افرادی است که برای نایب‌رئیس‌ی مجلس اعلام آمادگی کرده است. او البته از اظهارنظر در مورد قطعیت افراد معرفی‌شده برای ریاست مجلس اجتناب کرد. در ادامه این گفت‌وگو را می‌خوانید.

روز دوشنبه مجلس دوازدهم آغاز به کار خواهد کرد، به نظر شما ترکیب مجلس دوازدهم و ریاست مجلس به چه شکلی خواهد بود؟
روند افتتاح مجلس به‌طور طبیعی انجام خواهد شد. روز دوشنبه روز شروع مجلس است و گزارش‌ی توسط وزیر کشور ارائه و تشریفات مخصوص انجام خواهد شد. بعد از آن منتخبان مردم، به‌منظور تجدید میثاق با امام را راحل به سمت رئیس‌ه حضرت امام حرکت می‌کنند و فردای آن روز، در روز سه‌شنبه هم اول صبح انتخابات هیات‌رئیس‌ه مجلس برگزار خواهد شد.

برنامه‌های شما برای نایب‌رئیس‌ی مجلس چیست؟
مجلس دوازدهم باید کارش را به‌صورت جهادی شروع کند و به پیش‌برد و اولویت را هم باید به مباحث اولویت‌دار مردم که مباحث اقتصادی است، بدهد. برای این موضوع هم ما به دنبال اصلاح آیین‌نامه هستیم که آنچه مسائل روز مردم است و در اولویت قرار دارد، خارج از نوبت در دستور مجلس برای رسیدگی قرار گیرد. امیدواریم مجلس دوازدهم همه وقش را به مباحث اساسی کشور اختصاص دهد و در پیرامون مجلس حاشیه نداشته باشیم. برای نایب‌رئیس‌ی برنامه دهگانه دارم و کلیتش یکی درخصوص اصلاح آیین‌نامه است برای اینکه مجلس بتواند بیشتر نماینده‌محور باشد

مجلس دوازدهمی‌ها اگرچه با لیست‌های رنگارنگ برای حضور در مجلس نقش آفرینی کردند و در میان رقابت درون اصولگرایین نمایندگان مورد حمایت از طیف‌های مختلف وارد مجلس شدند اما در حال حاضر در فراکسیون تقریباً ۲۰۰ نفره مجلس قرار است تصمیم‌گیری درباره ترکیب هیات‌رئیس‌ه و حمایت از کاندیداها صورت بگیرد. بر همین اساس نظر فراکسیون انقلاب اسلامی و رای نماینده‌های حاضر در این فراکسیون اکثریت، می‌تواند نقش موثری در انتخاب رئیس جدید مجلس داشته باشد. در سمت دیگر اما نمایندگان مستقل و

مجلس دوازدهمی‌ها اگرچه با لیست‌های رنگارنگ برای حضور در مجلس نقش آفرینی کردند و در میان رقابت درون اصولگرایین نمایندگان مورد حمایت از طیف‌های مختلف وارد مجلس شدند اما در حال حاضر در فراکسیون تقریباً ۲۰۰ نفره مجلس قرار است تصمیم‌گیری درباره ترکیب هیات‌رئیس‌ه و حمایت از کاندیداها صورت بگیرد. بر همین اساس نظر فراکسیون انقلاب اسلامی و رای نماینده‌های حاضر در این فراکسیون اکثریت، می‌تواند نقش موثری در انتخاب رئیس جدید مجلس داشته باشد. در سمت دیگر اما نمایندگان مستقل و

مجلس دوازدهمی‌ها اگرچه با لیست‌های رنگارنگ برای حضور در مجلس نقش آفرینی کردند و در میان رقابت درون اصولگرایین نمایندگان مورد حمایت از طیف‌های مختلف وارد مجلس شدند اما در حال حاضر در فراکسیون تقریباً ۲۰۰ نفره مجلس قرار است تصمیم‌گیری درباره ترکیب هیات‌رئیس‌ه و حمایت از کاندیداها صورت بگیرد. بر همین اساس نظر فراکسیون انقلاب اسلامی و رای نماینده‌های حاضر در این فراکسیون اکثریت، می‌تواند نقش موثری در انتخاب رئیس جدید مجلس داشته باشد. در سمت دیگر اما نمایندگان مستقل و

مجلس دوازدهمی‌ها اگرچه با لیست‌های رنگارنگ برای حضور در مجلس نقش آفرینی کردند و در میان رقابت درون اصولگرایین نمایندگان مورد حمایت از طیف‌های مختلف وارد مجلس شدند اما در حال حاضر در فراکسیون تقریباً ۲۰۰ نفره مجلس قرار است تصمیم‌گیری درباره ترکیب هیات‌رئیس‌ه و حمایت از کاندیداها صورت بگیرد. بر همین اساس نظر فراکسیون انقلاب اسلامی و رای نماینده‌های حاضر در این فراکسیون اکثریت، می‌تواند نقش موثری در انتخاب رئیس جدید مجلس داشته باشد. در سمت دیگر اما نمایندگان مستقل و

به نظر شما در فضای میان نمایندگان، تمایل به ایجاد تغییر و تحولی در ساختار مجلس وجود دارد؟
در حال حاضر دو معیار برای نمایندگان وجود دارد که هرکس می‌خواهد رای بدهد اول باید این دو معیار را کنار هم قرار دهد. یک معیار بحث ایجاد تحول در مجلس و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت مجلس است. در کنار این نگاه تحول‌خواهی بحث جایگاه ریاست مجلس و اینکه کسی که می‌خواهد این سکان را دست بگیرد چه ویژگی‌های فردی و سوابق اجرایی مدیریتی داشته باشد هم مطرح است. شما باید این دو معیار را کنار هم ببینید. آن بخشی که مربوط به ویژگی‌های شخصی است بین این سه چهار نماینده‌ای که برای ریاست مطرح هستند و از سوی نمایندگان که می‌خواهند به آنها رای بدهند، لحاظ می‌شود. نمایندگان قطعاً به سوابق مدیریتی و اجرایی آنها و اینکه کدام یک می‌توانند تحول لازم به معنی مثبت و جلوه‌بخش را پیش ببرند، نگاه می‌کنند. با توجه به این شاخص باید به هر کدام از کاندیداها نمره‌ای دهیم و نمایندگان هم باید انتخاب کنند.

تا الان در مورد ترکیب کمیسون‌های مجلس نیز صحبتی شده است؟
حرف زدن درباره ترکیب کمیسون‌ها، مقداری زود است. البته تقریباً معلوم است که چه کسانی می‌خواهند به چه کمیسون‌هایی بزنند. همان‌طور که می‌دانید کمیسون‌ها براساس آیین‌نامه‌ای که در سال ۹۸ تغییر کرد، افرادی می‌توانند براساس امتیازاتی که کمیسون‌شان را انتخاب کنند و این‌طور نیست که هرکس بتواند به هر کمیسونی که دلش خواست به راحتی ببرد. مدرک تحصیلی و مدارک با آن کمیسون، سوابق شغلی و مرتبط با آن کمیسون و میزان سابقه نمایندگی ازجمله معیارهایی است که افراد براساس آن امتیازاتی می‌گیرند که می‌توانند کمیسون‌شان را انتخاب کنند. خود افراد هم سه دسته هستند. دسته اول کسانی‌اند که قیلا در آن کمیسون در مجلس یازدهم حضور داشتند یا در مجالس ادوار بودند و به تبع امتیازات بیشتری برای حضور در کمیسون مربوطه دارند. یک دسته از افراد کسانی هستند که در ادوار بوده‌اند اما می‌خواهند کمیسون‌شان را عوض کنند و دسته سوم هم کسانی هستند که برای اولین بار می‌خواهند وارد مجلس شورای اسلامی شوند. بنابراین براساس امتیاز است. اما آنچه الان دیده می‌شود این است که شاید ۸۰ یا ۹۰ درصد از نمایندگان که قیلا در کمیسون‌هایی بودند مایلند که در همان کمیسون حضور داشته باشند و کار را ادامه دهند. البته ۲۰ یا ۳۰ درصدی هم تغییر کمیسون‌ها را داریم. پیش‌بینی من این است که ۳۰ درصد از افراد جایشان را عوض کنند. مثلاً از کمیسون بود به برخی تصمیم

دارند به کمیسون اقتصادی بزنند و دوستانی هم داریم که از کمیسون‌های اجتماعی یا اقتصادی و... می‌خواهند به کمیسون بودجه بزنند.

فضای فعلی میان نمایندگان در گزینه‌های مورد ریاست مجلس چطور است؟
در مورد ریاست فضای رایزنی برقرار است و تلاش می‌شود که با افراد جلسات متعددی برگزار کرده و رای بیشتری جمع کنند. در بعضی کمیسون‌ها شرایط خیلی سخت است. به‌طور مثال در کمیسون عمران ۱۵ تا ۱۶ نفر از مجلس قبل دیواره‌ای آوردند و نشان می‌دهد رقابت در کمیسون عمران کمتر است. اما برخی کمیسون‌ها مثل کمیسون انرژی که برخی حتی روسای‌شان هم رای نیاوردند، کمیسون اقتصاد، کمیسون برنامه‌بود چه رقابت بیشتر است و باید منتظر باشیم ببینیم که چه چهره‌هایی می‌توانند رای کمیسون را به دست بیاورند.

فراکسیون انقلاب اسلامی از کاندیدایی حمایت خواهد کرد؟ فراکسیون مستقلین چقدر می‌توانند در تعیین ریاست مجلس تعیین‌کننده باشد؟

اگر بخواهیم نگاه فراکسیونی داشته باشیم فراکسیون انقلاب اسلامی از کاندید‌هایی که عرض کردم رای‌گیری می‌کند و به یک نفر می‌رسد. خوب در رشتن این است کسی که از فراکسیون رای نیاورده به فراکسیون احترام بگذارد و در صحن مجلس کاندیدا نشده و برای رای‌گیری حاضر نشود. در فراکسیون اصلاح‌طلب‌ها و مستقلین هم احتمالاً دو نفر کاندید شوند و بین‌شان رای‌گیری شود و شاهد رقابت دو نفر در صحن باشیم. اما این یک الزام قانونی نیست. بلکه ممکن است فردی در یک فراکسیونی رای نیاورد اما در صحن هم بیاید و کاندیدا شود و این خلاف قانون جاری نیست و در سال‌های قبل نمونه‌اش را داشتیم و اتفاقاً فرد در فراکسیون خوش‌ش رای نیاورده اما در صحن مجدداً کاندید شده و با توجه به آرای که داشته، وارد هیات‌رئیس‌ه شده است. بنابراین اگر فراکسیون انقلاب اسلامی ذهنیات به یک نفر برسد و رای‌شان در صحن نیز همان باشد قطعاً با توجه به تعداد اعضا قطعاً کاندیدای فراکسیون انقلاب اسلامی کرسی ریاست مجلس شورای اسلامی را به دست می‌گیرد. اما کارنامه هر دلیلی اشتقاق ایجاد شدن آن وقت آرای فراکسیون مستقلین و اصلاح‌طلبان قطعاً می‌تواند مؤثر باشد. اما یک حالت سومی هم وجود دارد و آن هم اینکه مستقلین خودشان کاندیدایی را معرفی نکنند و از همان کاندیدا‌های موجود کسی را انتخاب کنند. چون هنوز اعلام نکرده‌اند که کاندیدایی دارند یا خیر. برای همین باید صبر کرد تا ببینیم.